

5 Νοεμβρίου, 1993

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 603/92)

Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συνταγματος — Λόγοι ακυρώ-
σεως — Πλάνη περί τα πράγματα — Λανθασμένη άποψη της Διοί-
κησης κατά πόσο διοικούμενος πληροί τις προϋποθέσεις του Νό-
μου — Λόγος ακύρωσης της διοικητικής απόφασης.

5

Διοικητική πράξη — Δέουσα Έρευνα — Διοίκηση οφείλει να προβαί-
νει σε δέουσα έρευνα πριν την έκδοση της απόφασής της με βάση τα
έγγραφα που έχει ενώπιόν της — Αν δεν είναι ικανοποιητικά, οφεί-
λει να ζητήσει εξηγήσεις — Έλλειψη δέουσας έρευνας, αποτελεί λό-
γο ακύρωσης της διοικητικής απόφασης.

10

Διοικητική Πράξη — Αιτιολογία — Ισχυρισμοί δικηγόρου που δεν πε-
ριέχονται στο φάκελο και δεν αποτελούν μέρος της αιτιολογίας,
δεν μπορούν να αναπληρώσουν και να συμπληρώσουν την ελλεί-
πουσα αιτιολογία της διοικητικής απόφασης.

15

Διοικητική Πράξη — Αιτιολογία — Απλή επανάληψη των προνοιών
του Νόμου, χωρίς την έκθεση των πραγματικών γεγονότων στα
οποία βασίστηκε η κρίση του διοικητικού οργάνου, δεν συνιστά νό-
μιμη αιτιολογία.

20

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του, την απόφαση των
καθ' ων η αίτηση, βάσει της οποίας απορρίφθηκε αίτημά του για εγ-
γραφή του ως εργολήπτη και για έκδοση άδειας εργολήπτη Ε' τάξης
οικοδομικών έργων.

25

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

1. Τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία, περιλαμβανομένων του σημειώματος του Λειτουργού και της θετικής παραδοχής του δικηγόρου του Συμβουλίου, ικανοποιούν το Δικαστήριο ότι ο αιτητής είχε την πείρα των δύο ετών, που απαιτεί το Άρθρο 8 των Νόμων περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομών και Τεχνικών Έργων 1973-1992. 5

Το Συμβούλιο, ενόψει των πιο πάνω, ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα και η απόφασή του, αναφορικά με την εγγραφή του αιτητή ως εργολήπτη, είναι ακυρωτέα. 10

2. Για την έκδοση άδειας Ε' τάξης οικοδομικών έργων, σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Νόμου, είναι αναγκαίο ο αιτητής να παρουσιάσει πιστοποιητικά που να ικανοποιούν το Συμβούλιο ότι πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο Δεύτερο Πίνακα. 15

Η αίτηση απορρίφθηκε γιατί ο αιτητής δεν ανέλαβε την επιστασία ή τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων συνολικής δαπάνης τουλάχιστον £70.000,00. 20

Ο αιτητής παρουσιάζεται στην πιστοποίηση της εταιρείας Αβραάμ Ι. Μαλτέζος & Υιοί Λτδ, ότι είχε αναλάβει την επιστασία και/ή την τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων. 25

Το Συμβούλιο έχει υποχρέωση να ερευνήσει το θέμα, βάσει των εγγράφων που παρουσιάζονται ενώπιόν του, και, αν έχει οποιαδήποτε απορία ή αμφιβολία, να ζητήσει εξηγήσεις ή/και περαιτέρω πληροφορίες από τον αιτητή ή/και από άλλα πρόσωπα. Πρέπει να προβεί στη δέουσα έρευνα. 30

Ο αιτητής, στο τέλος του βιογραφικού του σημειώματος, ανέφερε ότι ήταν στη διάθεση του Συμβουλίου για κάθε πληροφορία, την οποία τυχόν θα του ζητούσαν. 35

Το Συμβούλιο, όπως φανερώνεται από το Διοικητικό Φάκελο, δεν έχει προβεί σε καμιά έρευνα, αναφορικά με την προϋπόθεση (α) του Πίνακα. 40

3. Ο δικηγόρος του Συμβουλίου πρόβαλε ορισμένους λόγους, μεταξύ των οποίων και το νεαρό της ηλικίας του αιτητή, γεννήθηκε στις 12 Οκτωβρίου, 1963 - για τους οποίους το Συμβούλιο δεν πείσθηκε ότι

4 Α.Α.Δ. Θεοδούλου ν. Συμβ. Εγγρ. & Ελ. Εργολ. Οικοδομικών και Τεχν. Έργων

ο αιτητής ανέλαβε την επιστασία ή είχε την τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων συνολικής δαπάνης £70.000,00.

5 Οι ισχυρισμοί δικηγόρου, οι οποίοι δεν περιέχονται στο διοικητικό φάκελο και δεν αποτελούν μέρος της αιτιολογίας της διοικητικής πράξης, δεν μπορούν να αναπληρώσουν και να συμπληρώσουν την ελλείπουσα αιτιολογία.

10 Το Συμβούλιο έχει καθήκον να προβεί στη δέουσα έρευνα για εξακρίβωση των πραγματικών γεγονότων, να ερμηνεύσει, όπου είναι αναγκαίο, τις σχετικές νομοθετικές πρόνοιες και να εφαρμόσει το Νόμο στα γεγονότα.

15 Το Συμβούλιο παρέλειψε να προβεί στη δέουσα έρευνα αναφορικά με ουσιώδες στοιχείο και η απόφασή του, ως εκ τούτου, είναι τρωπή.

20 4. Η επιστολή ημερομηνίας 4 Ιουλίου, 1992, και το πρακτικό ημερομηνίας 17 Ιουνίου, 1992, επαναλαμβάνουν τις πρόνοιες του Νόμου μόνο. Δεν περιέχουν την αιτιολογία, που είναι απαραίτητη για τη στήριξη της διοικητικής πράξης. Η επανάληψη των διατάξεων του Νόμου, χωρίς την έκθεση των πραγματικών γεγονότων στα οποία βασίστηκε η κρίση του διοικητικού οργάνου, δεν συνιστά νόμιμη αιτιολογία.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

25 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Χρίστου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 2171,

Papageorghiou v Republic (1984) 3 C.L.R. 1348.

30

Προσφυγή.

35 Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Συμβουλίου με την οποία απορρίφθηκε αίτηση του αιτητή για εγγραφή του ως εργολήπτη και για έκδοση άδειας εργολήπτη, Ε' τάξης, οικοδομικών έργων.

Ι. Νικολάου, για τον Αιτητή.

40 *Στ. Κιττής, για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ο αιτητής, με την προσφυγή αυτή, ζητά την ακύρωση της απόφασης του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου

Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, (το "Συμβούλιο"), με την οποία απορρίφθηκε αίτησή του για εγγραφή ως εργολήπτης και για έκδοση άδειας εργολήπτη, Ε' τάξης, οικοδομικών έργων.

Οι λόγοι ακυρώσεως που προβλήθηκαν και αναπτύχθηκαν είναι:- 5

1. Πλάνη περί τα πράγματα και το νόμο.
2. Έλλειψη δέουσας έρευνας.
3. Έλλειψη νόμιμης αιτιολογίας. 10

Στις 27 Δεκεμβρίου, 1991, ο αιτητής υπέβαλε αίτηση στο Συμβούλιο για εγγραφή του ως εργολήπτης και έκδοση άδειας εργολήπτη, Ε' τάξης, οικοδομικών έργων.

15

Στις 4 Ιουλίου, 1992, το Συμβούλιο πληροφόρησε τον αιτητή, με την πιο κάτω επιστολή, ότι η αίτησή του απορρίφθηκε:-

"Αναφέρομαι στην αίτησή σας για εγγραφή στο Συμβούλιο και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι το Συμβούλιο αφού εξέτασε όλα τα στοιχεία που υποβάλατε κατέληξε ότι δεν ικανοποιείτε τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για εγγραφή. 20

Όπως είναι γνωστό η εγγραφή στο Συμβούλιο γίνεται με βάση την υφιστάμενη Νομοθεσία και εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της Νομοθεσίας αυτής το Συμβούλιο δεν δύναται να προβεί στην εγγραφή σας." 25

Η πλήρης απόφαση του Συμβουλίου, όπως καταγράφηκε στο πρακτικό 521, ημερομηνίας 17 Ιουνίου, 1992, που βρίσκεται στο Φάκελο της Διοίκησης που παρουσιάστηκε ως Τεκμήριο, έχει:- 30

"Μελετήθηκε η αίτηση του κ. Ανδρέα Θεοδούλου για εγγραφή και έκδοση ετήσιας άδειας Ε' τάξης οικοδομικών έργων. 35

Για σκοπούς εγγραφής ο αιτητής είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, απόφοιτος τεχνικής σχολής στον κλάδο δομικών έργων και γεννήθηκε στις 12/10/1963.

Το Συμβούλιο αφού εξέτασε όλα τα υποβληθέντα στοιχεία από τον αιτητή κατέληξε ότι: 40

(α) Δεν κατέχει την απαιτούμενη πείρα των δύο ετών στην εκτέλεση οικοδομικών έργων μετά την αποφοίτησή του από

την τεχνική σχολή.

(β) Δεν ανέλαβε την επιστασία ή τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων συνολικής δαπάνης τουλάχιστον εβδομήντα χιλιάδων λιρών.

5

Από τα πιο πάνω το Συμβούλιο κρίνει ότι ο αιτητής δεν πληρεί τα προσόντα για την εγγραφή του σαν εργολήπτης οικοδομικών έργων."

10 Το θέμα διέπεται από τους περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμους του 1973 μέχρι 1992, (Νόμοι Αρ. 97/73, 32/82 και 4/92), (ο "Νόμος").

15 "Εργολήπτης" σημαίνει πρόσωπον του οποίου η εργασία συνίσταται εις οικοδομικά ή τεχνικά έργα ή αμφότερα και εγγεγραμμένον συμφώνως προς τας διατάξεις του Νόμου."

20 Η εγγραφή και έκδοση πιστοποιητικού εργολήπτη ρυθμίζεται από τα Άρθρα 7 και 8 του Νόμου. Ο αιτητής πρέπει να πείσει το Συμβούλιο ότι κατέχει τα προσόντα που αναφέρονται στο Άρθρο 8 και ότι έχει ως κύριο επάγγελμά του την εκτέλεση οικοδομικών ή τεχνικών έργων.

25 Αναφορικά με τα προσόντα το Άρθρο 8(γ) του Νόμου προβλέπει:-

"8. Πας πολίτης της Δημοκρατίας δύναται να εγγραφεί ως εργολήπτης εάν το Συμβούλιον πεισθή διά πιστοποιητικών ικανοποιούντων αυτό ότι ούτος είναι -

30 (α).....

(β).....

35 (γ) ... απόφοιτος Κυπριακής τεχνικής σχολής στην ειδίκευση οικοδομικών ή τεχνικών έργων ..., όστις κέκτηται πείραν δύο ετών εις την εκτέλεσιν ολοκληρωμένων οικοδομικών ή τεχνικών έργων μετά την αποφοίτησίν του ..."

Ο αιτητής επισύναψε στην αίτησή του αριθμό πιστοποιητικών.

40 Λειτουργός του Συμβουλίου, σε σημείωμά του ημερομηνίας 9 Μαΐου, 1992, όπως ισχυρίζεται ο δικηγόρος του αιτητή στη γραπτή του αγόρευση, ανέφερε ότι: "από τα στοιχεία και της βεβαίωσης που ο κος Θεοδούλου παρουσιάζει φαίνεται ότι τη σχετική πείρα στην εκτέλεση οικοδομικών έργων δύο ετών την κατέχει ..."

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου δεν αρνήθηκε την ύπαρξη του πιο πάνω σημειώματος και στη γραπτή του αγόρευση, στη σελ. 3, έγραψε:-

"Ο αιτητής από τα στοιχεία που παρουσίασε φαίνεται ότι έχει την σχετική πείρα στην εκτέλεση οικοδομικών έργων των 2 ετών όμως όσο αφορά την προϋπόθεση για την έκδοση ετησίας αδείας δεν φαίνεται να έχει εργαστεί σαν επιστάτης/εργοδηγός ή να ανέλαβε την Τεχνική Ευθύνη Έργων δαπάνης πέραν των Λ.Κ. 70.000.-."

5

Στο Φάκελο της Διοίκησης, που παρουσιάστηκε ως Τεκμήριο, υπάρχουν μόνο η αίτηση του αιτητή με όλα τα επισυνημμένα, το πρακτικό στο οποίο έγινε αναφορά πιο πάνω και ένα έγγραφο - πίνακας - στο οποίο υπάρχει το όνομα και η διεύθυνση του αιτητή, η τάξη για την οποία υποβλήθηκε η αίτηση, μια σφραγίδα "ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΤΑΙ" και οι υπογραφές του Προέδρου και των Μελών του Συμβουλίου.

10

15

Το σημείωμα του Λειτουργού του Συμβουλίου δεν τοποθετήθηκε στο Φάκελο που παρουσιάστηκε στο Δικαστήριο.

20

Τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία, περιλαμβανομένων του σημειώματος του Λειτουργού και της θετικής παραδοχής του δικηγόρου του Συμβουλίου, ικανοποιούν το Δικαστήριο ότι ο αιτητής έχει την πείρα των δύο ετών που απαιτεί το Άρθρο 8 του Νόμου.

25

Το Συμβούλιο, ενόψει των πιο πάνω, ενήργησε με πλάνη περί τα πράγματα και η απόφασή του, αναφορικά με την εγγραφή του αιτητή ως εργολήπτη, είναι ακυρωτέα.

30

Για την έκδοση άδειας Ε' τάξης οικοδομικών έργων, σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Νόμου, είναι αναγκαίο ο αιτητής να παρουσιάσει πιστοποιητικά που να ικανοποιούν το Συμβούλιο ότι πληρεί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο Δεύτερο Πίνακα.

35

Ο Δεύτερος Πίνακας, Μέρος Ι, έχει:-

"ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΙΝΑΞ

(Άρθρον 9)

ΜΕΡΟΣ Ι

40

ΠΕΜΠΤΗ ΤΑΞΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
Προϋποθέσεις χορηγήσεως ετησίας αδείας:

Ο εργολήπτης δέον -

5 (α) να έχει αναλάβει την επιστασίαν ή τεχνικήν ευθύνην οικοδομικών ή τεχνικών, αναλόγως της αιτουμένης αδείας, έργων συνολικής δαπάνης τουλάχιστον εβδομήκοντα χιλιάδων λιρών·

10 (β) να διαθέτη μηχανικόν εξοπλισμόν το ήμισυ του οποίου να ανήκη εις αυτόν κατά κυριότητα, συνολικής αξίας, διά μεν οικοδομικά έργα, τουλάχιστον χιλίων λιρών, διά δε τεχνικά έργα, τουλάχιστον εξ χιλιάδων λιρών·

15 (γ) να έχη τα εν άρθρω 8 του Νόμου απαιτούμενα προσόντα και απαιτουμένην πείραν εις οικοδομικά ή τεχνικά, αναλόγως της αιτουμένης αδείας έργα."

20 Η αίτηση απορρίφθηκε γιατί ο αιτητής δεν ανέλαβε την επιστασία ή τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων συνολικής δαπάνης τουλάχιστον £70.000,00.

Ο αιτητής υπέβαλε στο Συμβούλιο τα ακόλουθα έγγραφα:

25 (α) Απολυτήρια της Τεχνικής Σχολής Λευκωσίας και της Τεχνικής Σχολής Μακάριος Γ' στον Κλάδο Δομικών Έργων και Κατασκευών στην ειδίκευση οικοδόμου.

30 (β) Πιστοποίηση από την εταιρεία Αβραάμ Ι. Μαλτέζος & Υιοί Λτδ. ότι εργάστηκε στην εταιρεία αυτή ως βοηθός επιστάτης από 15 Οκτωβρίου, 1984, μέχρι 30 Δεκεμβρίου, 1985, και ως επιστάτης από 1η Ιανουαρίου, 1986, μέχρι 15 Οκτωβρίου, 1987.

35 (γ) Συμπληρωμένο έντυπο Α60/91α του Συμβουλίου, υπογραμμένο από την ίδια εταιρεία, στο οποίο υπάρχει υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη ότι ο αιτητής εργοδοτήθηκε ως εργοδηγός από 15 Οκτωβρίου, 1984, μέχρι 15 Οκτωβρίου, 1987.

40 (δ) Βεβαίωση από την εταιρεία Α/φοι Α.Σ.Π και Κ. Πασχάλη (Εργολάβοι Οικοδομών) Λτδ. ότι εργάστηκε στην εταιρεία αυτή ως οικοδόμος από 23 Μαΐου, 1989, μέχρι 10 Απριλίου, 1991.

(ε) Βεβαίωση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερομηνίας 18 Δεκεμβρίου, 1991, ότι πλη-

ρώθηκαν για λογαριασμό του εισφορές μισθωτού μέχρι 31 Δεκεμβρίου, 1990 και

(στ) Αποδείξεις για την αγορά μηχανημάτων/ εργαλείων, αναγκαίων για την εκτέλεση των οικοδομικών έργων, που ικανοποιούν την (β) προϋπόθεση του Δευτέρου Πίνακα. 5

Ο αιτητής παρουσιάζεται στην πιστοποίηση της εταιρείας Αβραάμ Ι. Μαλτέζος & Υιοί Λτδ. ότι είχε αναλάβει την επιστασία και/ή την τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων. 10

Το Συμβούλιο έχει υποχρέωση να ερευνήσει το θέμα, βάσει των εγγράφων που παρουσιάζονται ενώπιόν του, και, αν έχει οποιαδήποτε απορία ή αμφιβολία, να ζητήσει εξηγήσεις ή/και περαιτέρω πληροφορίες από τον αιτητή ή/και από άλλα πρόσωπα. Πρέπει να προβεί στη δέουσα έρευνα. 15

Ο αιτητής, στο τέλος του βιογραφικού του σημειώματος, ανέφερε ότι ήταν στη διάθεση του Συμβουλίου για κάθε πληροφορία την οποία τυχόν θα του ζητούσαν. 20

Το Συμβούλιο, όπως φανερώνεται από το Διοικητικό Φάκελο, δεν έχει προβεί σε καμιά έρευνα αναφορικά με την προϋπόθεση (α) του Πίνακα. 25

Ο δικηγόρος του Συμβουλίου πρόβαλε ορισμένους λόγους, μεταξύ των οποίων και το νεαρό της ηλικίας του αιτητή γεννήθηκε στις 12 Οκτωβρίου, 1963 - για τους οποίους το Συμβούλιο δεν πείσθηκε ότι ο αιτητής ανέλαβε την επιστασία ή είχε την τεχνική ευθύνη οικοδομικών έργων συνολικής δαπάνης £70.000,00. 30

Οι ισχυρισμοί δικηγόρου, οι οποίοι δεν περιέχονται στο διοικητικό φάκελο και δεν αποτελούν μέρος της αιτιολογίας της διοικητικής πράξης, δεν μπορούν να αναπληρώσουν και να συμπληρώσουν την ελλείπουσα αιτιολογία. 35

Το Συμβούλιο έχει καθήκον να προβεί στη δέουσα έρευνα για εξακρίβωση των πραγματικών γεγονότων, να ερμηνεύσει, όπου είναι αναγκαίο, τις σχετικές νομοθετικές πρόνοιες και να εφαρμόσει το Νόμο στα γεγονότα. - (βλ., μεταξύ άλλων, *Μαρία Γεωργίου Χρίστου και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1993) 4 Α.Α.Δ. 2171). 40

Το Συμβούλιο παρέλειψε να προβεί στη δέουσα έρευνα ανα-

φορικά με ουσιώδες στοιχείο και η απόφασή του, ως εκ τούτου, είναι τρωτή.

5 Η επιστολή ημερομηνίας 4 Ιουλίου, 1992, και το πρακτικό ημερομηνίας 17 Ιουνίου, 1992, επαναλαμβάνουν τις πρόνοιες του Νόμου μόνο. Δεν περιέχουν την αιτιολογία που είναι απαραίτητη για τη στήριξη της διοικητικής πράξης.

10 Η επανάληψη των διατάξεων του Νόμου, χωρίς την έκθεση των πραγματικών γεγονότων στα οποία βασίστηκε η κρίση του διοικητικού οργάνου, δεν συνιστά νόμιμη αιτιολογία - (βλ., μεταξύ άλλων, **Papageorghiou v. Republic** (1984) 3 C.L.R. 1348, 1355· Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, 1929-1959, σελ. 186).

15 Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή επιτυγχάνει. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται εξ ολοκλήρου. Καμιά διαταγή για έξοδα.

20 *Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.*